

Geduld 2.0

Christus Triumfator kerk 4 december 2022, Tweede Adventszondag

Ds. Jaap van den Akker

Schriftlezingen: Jakobus 5: 7 en 8; Lucas 1: 26-38 en 1: 46-55

Komen

- Welkomstwoord
- Aansteken tweede adventskaars door Janna Brak
*Zelfs in 't land van melk en honing,
Wachten mensen al zo lang.
Wanneer komt toch onze koning?
Wanneer zijn we niet meer bang?
Hij zal alles anders maken,
Tot de hele wereld lacht.
God zal wonen bij de mensen,
Komt als kind in onze nacht.*
- Aanvangslied 'Kom tot ons de wereld wacht' (Lied 433: 1, 3 en 5)
- Moment van Stilte
- Begroeting en bemoediging
- Kyrië
Er staat een Sinterklaasliedje in d het nieuwe liedboek het heet "Uit het schemer van de tijden", lied 745. Het bezingt de heilige Sint Nicolaas, maar is ook gelijk een gebed, een kyrie gebed om het onrecht in de wereld.
We zingen en we bidden het vaandag. Eerst zingen we het eerst couplet.
We zingen 'Uit het schemer van de tijden' (Lied 745: 1)
We horen 'Uit het schemer van de tijden' (Lied 745: 2 en 4):

Voor het kind dat niet kan spelen
en geen veilig huis meer kent;
dat geen kans krijgt om te leren,
uitgebuit wordt en miskend;
dat geweld gewoon gaat vinden
en gepantserd verder leeft...
God, behoed al deze kinderen,
dat uw aarde toekomst heeft.

Voor wie reizen in den vreemde,
voor wie overvallen wordt
door de stormen, door de schemer,
door de honger, door tekort,
die geen eigen grond meer hebben,
die gevluht zijn om het brood;
God, dat wij elkaar behoeden
én in weelde én in nood.

We zingen 'Uit het schemer van de tijden' (Lied 745: 3 en 5)

Woord

- Adventsproject: Ik kan niet wachten
Het thema van de adventszondagen is 'Ik kan niet wachten'. Voor de kinderen is er een boekje en een adventsposter om thuis met het thema aan de slag te gaan.

In de kerk en in de kinderkerk horen we steeds hoe verschillende Bijbelfiguren de komst van Jezus verwachten. En omdat we vorige week met het Zandvliet vierden zijn er vandaag twee figuren. Een boer uit de brief van Jakobus en Maria, de moeder van Jezus.

De tijd van advent is een tijd van wachten. Het woord 'advent' betekent 'komst': we wachten op de komst van Jezus. We zien uit naar zijn geboorte en zijn komst als mens op aarde. Dat vieren we met Kerst. Traditiegetrouw wachten we er in deze tijd ook op dat Jezus terugkomt.

Dit wachten zien we overal in de Bijbel terug. De mensen in de Bijbel wachten op de vervulling van Gods belofte, de belofte van zijn goede toekomst. Dit krijgt vorm in het wachten op een messias en verlosser.

We horen uit de brief van Jacob over de verwachting van de terugkeer van Jezus. Houd moed, want de Heer zal spoedig komen. Denk aan de boer die geduldig blijft wachten op de opbrengst van zijn land (Jakobus 5: 7-8). Is dat dezelfde verwachting van Maria op de komst van Jezus? Maria wacht op de geboorte van haar zoon Jezus en op de vervulling van Gods belofte uit de heilige boeken. Ze zingt over wat God beloofd heeft: liefde en gerechtigheid voor wie bij Hem willen horen.

Zo ontdekken we de komende weken hoe deze boer, Maria, Jozef, Simeon en Hanna, en de wijze mannen elk op hun eigen manier wachten op de vervulling van Gods belofte. De kring wordt steeds groter. De wereld wacht en de vraag aan ons is: wacht je mee?

- Voor de kinderen

Gebed

Lied met de kinderen: projectlied:

https://vimeo.com/766494815?embedded=true&source=vimeo_logo&owner=28518751

- Schriftlezing Jakobus 5: 7 en 8
- Lied 'Hoe zal ik U ontvangen' (Lied 441: 1 en 2)
- Schriftlezing Lucas 1: 26-38 en 1: 46-55
- Lied 'Hoe zal ik U ontvangen' (Lied 441: 6 en 10)
- Preek

Geduld.

Geduld hebben dat kan je op vele manieren.

Die boer uit de brief van Jakobus doet het wel heel lijdzaam. "Hij blijft geduldig wachten op de kostbare opbrengst van zijn land, tot de regens van najaar en voorjaar zijn gevallen", schrijft Jakobus. Hij vergelijkt het wachten van de boer op de oogst op het wachten op de terugkomst van Jezus. Blijf geduldig wachten. Op de zon en op de regen, op de groei van je was.

Er is tussen de brief van Jakobus onze tijd 2000 jaar verstreken. We zijn er niet geduldiger op geworden. Ook boeren hebben tegenwoordig wat minder geduld. In onze hoogwaardige geïndustrialiseerde en gemechaniseerde landbouw is het wel *Geduldig wachten 2.0* geworden. We doen er alles aan om het wachten zo kort mogelijk te maken. Als je 's avonds over de A12 naar huis rijdt of treint dan zie je bij Bleiswijk een gele gloed over het donkere landschap. De vele rozenkwekers daar doen of het nooit nacht wordt in hun kassen. Dan groeien de rozen tenminste 24 uur per dag door, in plaats van 10 of 12. Elders, in het Westland slaan we de winter gewoon over en verwarmen we de kassen alsof het elke dag zomer is. Grond komt er in de kassen al helemaal niet meer aan te pas. De planten staan op stellages en groeien in glaswol, of ander substraat. Voor elke plant een eigen slangetje waardoor de juiste hoeveel voedingsstoffen en water worden toegediend.

Alles om het wachten op oogst en opbrengst te verkorten.

Het geduld van de boeren wordt tegenwoordig op een ander gebied op de proef gesteld.

Duidelijke richtlijnen over milieuvergunningen en stikstof uitstof, bijvoorbeeld. Regels en richtlijnen die aangegeven of en waar ze hun bedrijf voort kunnen zetten.

Geduld hebben is in deze snelle wereld moeilijk op te brengen.

Op alle terreinen. Het lukt ons niet om dingen even te laten liggen, te laten rijpen, totdat een gedachte echt goed uitgekristalliseerd is. Tot we de tijd hebben genomen om het te overdenken en te overleggen met andere deskundigen. En dus worden er allerlei losse flodders de wereld in

geholpen, waarop dan weer meteen gereageerd wordt, door allerlei deskundigen die er toch ok niet altijd even veel verstand van blijken te hebben.

Een *scoop*, als eerste een nieuwsfeit brengen, is voor kranten en televisie belangrijker dan de controle of het nieuws ook echt klopt.

En over die halve waarheden heeft vervolgens iedereen meteen een mening.

Ik ben daarom maar gestopt met het kijken naar Op1 en Jinek. Te veel gedoe. Te veel korte termijn politiek, te veel mensen met een mening, te veel onzin.

Er was eens een boer die rijstplantjes gezaaid had in zijn akker. Elke nacht werd hij gekweld door zorgen, omdat zijn zaad niet leek te groeien. Dag en nacht groeide zijn angst. Hij kon er niet meer van slapen. Op een dag ging hij naar zijn akker, boog zich over de kleine groene sprietjes die inmiddels waren opgekomen en trok ze stuk voor stuk allemaal een beetje naar boven. Zo kroop hij bezorgd over zijn akker, elke sprietje een stukje uit de grond trekkend. Moe, maar voldaan sliep hij de volgende nacht prima. En toen het dag werd riep hij naar zijn burens en zei: "Ik heb al mijn rijstplantjes geholpen met groeien. Je zult zien hoe snel ik nu kan gaan oogsten." "Nieuwsgierig kwamen de burens naar de akker van de boer kijken. Ze schrokken van wat ze zagen, en ook de boer sloeg de schrik om het lijf. Want wat ze zagen, was alleen maar een akker vol verwelkte rijstplantjes.

Het is een verhaal uit de traditie van de Chinese Confucius. Het vertelt op een andere manier hetzelfde als de apostel Jakobus. Haastige spoed is zelden goed en vooral: geduld is een schone zaak. En natuurlijk weten wij wel dat het goed is om voor dingen rustig de tijd te hebben, geduldig te zijn, maar het is lang niet altijd gemakkelijk. Ik ben ook een ongeduldig mens. Kerkelijke processen gaan soms zo traag. Waarom moet alles altijd zo lang duren? En die vergaderingen, kunnen we niet gewoon wat knopen door hakken. Er is genoeg te doen – ook hier in de kerk. Mijn handen jeuken geregeld.

Maar ja achteraf blijkt het vaak toch ook wel goed om alle meningen te horen. Om te nuanceren, om verschillende doelgroepen mee te wegen en geld kan je tenslotte ook maar een keer uitgeven. Daarom duurt het soms even voor er een besluit is over het verwarmen van de kerkzaal, of het renoveren van het sanitair. Het besluit wordt er meestal wel beter van. Geduld dus – denk ik dan, en ga weer op mijn handen zitten.

Het kan ook anders.

Verwachtingsvol geduld hebben.

Uitzien naar iets moois. Al warm worden en opgewonden raken om dat je weet dat er iets moois gaat komen. Als een klein kind dat morgen jarig is, of dat niet kan wachten tot het in haar schoentje mag kijken als het weer ochtend is.

Dat is ongeduldig zijn, of moeten wachten met een vooruitzicht. Dat wat zich aandient - dat bepaalt nu al je leven. Je wordt er warm van als je weet wat er gaat komen.

Die verwachting. De verwachting van aanbreekende koninkrijk, dat is de verwachting waaruit wij mogen leven – dat is wat Jakobus ons vertelt. Dat is wat Maria ons voorleeft. Je wordt er nu al warm van. In de theologie heet die verwachting van de komst van Jezus de pausoverwachting. De verwachting van de wederkomst. En in dat woord *parousia* zit die dubbelheid heel mooi. *Parousia* betekent *komst*, net als advent: de komst van de Heer, en tegelijkertijd betekent het ook aanwezigheid, de tegenwoordigheid van de Heer. Het is verwachtingsvol uitzien naar de komst van Jezus, in de wetenschap en in het geloof dat hij nu al bij je is. Verwachtingsvol geduld hebben dat is uitzien naar Kerst, uitzien naar de wederkomst van Christus en tegelijkertijd nu al leven uit zijn aanwezigheid onder ons. Warm worden, vol zijn van Gods aanwezigheid onder ons, met elkaar opzoek gaan naar tekenen van het aanbreken van het koninkrijk van God is hetzelfde als met elkaar ontdekken dat God nu al onder ons aan het werk is.

Geduld hebben in de adventstijd dat is niet "stil mar wacht maar alles wordt nieuw". Lijdzaam afwachten tot het misschien beter wordt in deze wereld. Welnee. Leven vol verwachting op de komst van Christus in deze wereld dat is nu al in deze tijd, in jouw leven, in deze wereld, leven in de wetenschap in het geloof dat God bij je is.

Die dubbelheid hoort bij deze adventsweken.

Jakobus probeert ons duidelijk te maken hoe dat werkt.

Maria leeft het ons voor.

Verwachtingsvol leven.

Dat is open staan voor het ongerijmde. Leren leven van de verwondering. Het is niet alles wegedeneren, maar ervaringen van verwarmende liefde, van een echte ontmoeting, van je gedragen weten - hoe schaars misschien ook - durven opvatten als tekenen van Gods aanwezigheid – *parousia*. Durven geloven dat ze verwijzen naar een andere wereld. Een wereld waar het goed is. Een wereld die komt en die is.

Maria vraagt zich van alles af. Ik? Zwanger worden? Ik? Een zoon baren, Zoon van de Allerhoogste? Hoe dan? Ik ben nog niet eens getrouwd?

Ze vraagt zich van alles af, maar ze luistert ook. Ze stelt zich ook open voor het geheim, ze wuift het niet weg. Ze durft het aan en zegt: 'De Heer wil ik dienen!' En ze moest vervolgens geduldig wachten. Negen maanden lang. Wachten op wat komen gaat.

Maar dat is voor Maria niet passief. Niet zo passief als de boer die Jakobus ten tonele voert.

Maria gaat vervolgens al messiaans leven. Ze is niet alleen zwanger van de messiaans, ze raakt ook vol van de messiaanse gedachte. Van God die bij mensen woont, van deze wereld omgekeerd. Van onbeduidende meisjes die door God in het middelpunt van de wereldgeschiedenis worden gezet. Van monddood gemaakte mensen die gehoord worden. Van wrede heersers die buitenspel komen te staan. Ze zingt het uit, omdat ze weet van Gods aanwezigheid.

Dat wordt ook van ons gevraagd vandaag.

Geduldig wachtte tot het Kerst wordt? Prima –

Maar niet passief. Leef uit het geloof dat God onder ons is. Dat Jezus leeft. Dat het komende Koninkrijk al aan te wijzen is.

Waar? Luister daarvoor maar naar Maria:

Waar onderdrukkers van de troon worden gestoten

Waar geringen naar voren worden gehaald

Waar hongerigen worden gevoed.

Het gebeurt vaker dan je denkt.

Je werkt er vaker aan mee dan je beseft.

Daar is het koninkrijk van God.

Amen

- Muzikaal intermezzo

Antwoord

- Lied 'Verwacht de komst des Heren' (Lied 439: 1 en 2)
- Dankgebed en voorbeden, stil gebed, Onze Vader
- Collecte

Gaan

- Slotlied 'Godlof nu is gekomen' (Lied 438: 1 en 4)
- Zegen, gevolgd door gezongen "Amen"